

اثرگذاری بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران

صغری بناوند^{۱*}

حمید رستمی جاز^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۲/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۳/۱۱

چکیده

این مطالعه با هدف تعیین تأثیر بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران انجام شده است. روش پژوهش، توصیفی - پیمایشی و از نوع پژوهش‌های کاربردی است و داده‌های پژوهش به صورت مقطعی و در نیمه اول سال ۱۴۰۳، از طریق پرسشنامه محقق ساخته بین اعضای نمونه توزیع و در مدت زمان مشخصی جمع‌آوری گردید. از جامعه آماری ۱۵۰ نفری شرکتهای جنوب ایران، نمونه آماری پژوهش شامل مدیران و سرمایه گذاران در شرکتهای به تعداد ۱۰۸ نفر با استفاده از جدول مورگان انتخاب شدند. روش پژوهش توصیفی - پیمایشی از نوع کاربردی بوده و توسط نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ و روایی و پایایی داده‌ها با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ انجام گرفته است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران تأثیر مثبت و معناداری دارد؛ بنابراین، بندهای گزارش حسابرسی که توسط حسابرسان تهیه میشود میتواند باعث شود تصمیمات مدیران و سرمایه گذاران را تغییر دهد و یا اینکه منجر به نوع برخورد با مسائل کلان اقتصادی در شرکتهای میباید.

واژگان کلیدی

بندهای گزارش حسابرسی، مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران، رفتار سرمایه گذاران

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران. (نویسنده مسئول:

sbanavand66@yahoo.com)

۲. استادیار گروه حسابداری و مدیریت مالی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران.

[\(Hamid.Rostami1358@gmail.com\)](mailto:Hamid.Rostami1358@gmail.com)

مقدمه

عموماً اعتقاد بر این است که کیفیت گزارشگری مالی اطلاعات مربوط و سودمندی را برای سرمایه گذاران و دیگر تصمیم گیرندگان فراهم میکند. اگرچه مدیریت باید برای ارائه چنین اطلاعاتی در مورد گزارشگری مالی، پاسخگو باشد؛ اما انعطاف پذیری در استانداردهای حسابداری آنها را قادر میسازد تا از مسئولیت خود سوء استفاده کرده و اطلاعات را تحریف کنند. در نتیجه، بخش مهمی از فرآیند گزارشدهی مالی، تضمین ثبات داده های صورتهای مالی گزارش شده از طریق مدیریت شرکت است. بر همین اساس، هیأت بین المللی استاندارد حسابداری با هدف کاهش اختلافات بین المللی در زمینه استانداردهای حسابداری در حال تهیه مجموعه ای از استانداردهای گزارشدهی مالی برای استفاده در سطح جهانی است. تهیه استانداردهای بین المللی گزارشگری به عنوان مثال به پشتوانه این فرضیه انجام شده است که مجموعه ای واحد از استانداردهای جهانی حسابداری ابزاری مهم برای افزایش قیاس پذیری صورتهای مالی و کاهش هزینه آماده سازی صورتهای مالی است. از اینرو، در طول چند سال گذشته تعداد کشورهای استفاده کننده از استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی به عنوان مثال به پشتوانه این فرضیه انجام شده است که مجموعه ای واحد از استانداردهای جهانی حسابداری ابزاری مهم برای افزایش قیاس پذیری صورتهای مالی و کاهش هزینه آماده سازی صورتهای مالی است (پودل و همکاران، ۲۰۱۴). اطلاعات حسابداری ارائه شده از سوی شرکتهای، شامل اطلاعات کمی و کیفی است. بر این اساس، با توجه به نیازهای اطلاعاتی افراد و گروه های مختلف، اطلاعات حسابداری باید در تعامل با محیط باشند. تصمیمگیری بهینه در مورد سرمایه گذاری توسط مدیران و سرمایه گذاران، در نهادهای مختلف کسب و کار، نیازمند اطلاعات مالی شفاف و قابل مقایسه است. در نتیجه، آماده سازی اطلاعات در تصمیمگیریهای مالی و اقتصادی، یکی از پیش نیازهای اساسی برای سرمایه گذاران و اعتباردهندگان فعالیتهای اقتصادی، است. صورتهای مالی و گزارشها، به عنوان منابع اطلاعاتی عمده مالی هستند. پایگاه اساسی تهیه صورتهای مالی بر اساس استانداردهای حسابداری و بر اساس ویژگیهای مشخصی میباشند (خان محمدی و همکاران، ۲۰۱۳). یکی از ابعاد مهم در گزارشگری مالی در بخش دولتی، وجود تعداد زیاد استفاده کنندگان است که باید رضایت آنها، تامین شود. بدین منظور باید نیازهای استفاده کنندگان، شناسایی شود، زیرا آنها با توجه به گستردگی استفاده کنندگان، نیازهای متفاوتی دارند، بنابراین باید نیازهای اطلاعاتی مختلف شناخته شود و متناسب با آن صورتهای مالی ارائه شود (کوهن و کارمیتز، ۲۰۱۷)؛ بنابراین احتمال می رود بندهای گزارش حسابرسی به صورتی باشد که منجر به تغییرات رفتار مدیران و یا نوع تصمیمات سرمایه گذاران و رفتار آنها گردد و از طرفی ممکن است بندهای گزارش حسابرسی به صورتی باشد که دیدگاه آنها را در قبال مسائل اقتصادی تغییر دهد و واکنش آنها باعث شود تصمیمات دیگری لحاظ نمایند. با این وجود میبایست به این سوال پاسخ داده شود که آیا بندهای گزارشگری حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران اثر گذار است یا خیر؟

مبانی نظری و مروری بر پیشینه پژوهش

بر اساس پیشنهاد هیأت اصول حسابداری، حسابرس بایستی در مورد ریسکهای با اهمیت، کاربرد اهمیت در طول برنامه ریزی و انجام حسابرسی و اینکه چگونه حوزه حسابرسی به ریسک با اهمیت حسابرسی شناسایی شده و بکارگیری سطح اهمیت توسط حسابرسان واکنش نشان میدهد، بحث نماید. همانند پیشنهادهای هیأت نظارت بر حسابداری شرکتهای عام و هیأت استانداردهای حسابرسی و اطمینان بخشی بین المللی سرمایه گذاران ظاهراً نسبت به این پیشنهادات حسابرسان،

واکنش مثبت نشان داده اند، در حالی که سایر گروه ها، میتوانند واکنشهای متفاوتی را ارائه کنند. در این راستا، باتوجه به واکنش سرمایه گذاران به گزارشگری مالی و همچنین اثر افشا بر تصمیمگیری سرمایه گذاران، کمیسیون اروپا پیشنهادی قانونی را برای پارلمان اروپا در طی سال ۲۰۱۲ پیشنهاد کرد قانون پیشنهادی شامل انواعی افشاء بوده است که توسط سه استانداردگذار دیگر، از جمله سطح اهمیت و روشهای افشای حسابرسی، پیشنهاد شده است. به نظر میرسد چهار دلیل برای پذیرش افشای اضافی حسابرسی برای حسابرسان وجود دارد: اول، حسابرسان به عنوان نمایندگان شرکتهای حسابرسی بین المللی ابراز نگرانی کردند که افشای اطلاعات حسابرسی به عنوان منبع اولیه افشای اطلاعات جدید نقش مهمی بر ارائه اطلاعات فراهم میکند. بعلاوه، پیامهای ضد و نقیض از مدیریت و حسابرس میتواند سرمایه گذاران غیر حرفه ای را دچار اشتباه کنند. این نگرانی در سطح بین المللی مطرح شده است. دوم، حسابرسان در مورد ریسک افزایش دادرسی نگران هستند. استدلال بر این است که تعداد بیشتری از حسابرسان مسئول افشای اطلاعات هستند، حسابرسان متعددی میتوانند به طور بالقوه در دادگاه مسئول باشند. سوم، حسابرسان بر اساس استاندارد هیأت نظارت بر حسابداری شرکتهای عام نیز نگرانیهایی را در مورد محدودیتهای زمانی و منابع ذکر کردند. جدول زمانی حسابرسی در سالهای اخیر فشرده شده است. در نهایت، حسابرسان نیز ابراز نگرانی کردند که ترس از افزایش ریسک قضایی همراه با فشار زمانی حسابرسان، به طور کلی تمایل به اجتناب از افشای اطلاعات را برای قانون گذاران و سرمایه گذاران افزایش میدهد. این در حالی است که حسابرسان نگرانیهای قابل استنادی را مطرح میکنند، ممکن است هنوز مزایای بالقوه بسط افشای حسابرسی را شناسایی نکرده باشند. یکی از اهداف بیان شده برای افزایش افشای حسابرسی، ایجاد فرآیند مناسب حسابرسی برای استفاده کنندگان است. ادبیات قبلی نشان میدهد که آموزش استفاده کنندگان در مورد نقش و دامنه عملکرد حسابرسی میتواند به کاهش هزینه های دادرسی بالا، کمک کند. حسابرسان و مدیران ممکن است فرصتهای ایجاد شده توسط افشای گسترده حسابرسی را دستکم بگیرند. از سوی دیگر، نگرانیهای استفاده کنندگان نیز افزایش یافته و درخواستهایی برای مقررات گذاری کرده اند. درخواست استفاده کنندگان در طول بسیاری از مباحث مورد توجه قرار گرفته است. یک درخواست ساده اما به طور بالقوه مهم این است که استفاده کنندگان بارها از حسابرسان خواسته اند تا مقادیر کمی سطح اهمیت را در گزارش حسابرسی افشا کنند. در پرتو این واقعیت که استفاده کنندگان متقاضی افشای کمی با اهمیت در گزارشهای حسابرسی هستند، استفاده کنندگان و ناظران ممکن است احساس کنند که چنین افشایی، سودمندی گزارش حسابرسی را افزایش خواهد داد، اما همانند بسیاری از سیاستهای پیاده سازی شده، ممکن است هم مفید باشد و هم پیامدهای ناخواسته و مخربی به همراه داشته باشد. به عنوان مثال، یک افشا ساده از سطح اهمیت میتواند تعریف عملیاتی از سطح اهمیت را تغییر دهد. اگر استفاده کنندگان بر اساس افشای حسابرسان، ماهیت قضاوتهای خود را تغییر دهند، سطح با اهمیت بودن ماهیت قضاوتهای حسابرسی متناسب با سطح درخواست استفاده کنندگان، تغییر میکند. به طور کلی، ماهیت قضاوت حسابرس بر اساس آن چه که استفاده کنندگان به آن اهمیت میدهند، استوار است. انتظار میرود که افشای گسترده حسابرسی اثرات مهم اقتصادی نیز داشته باشد. مطالعات متعدد نشان میدهند که افشا و شفافیت در انتخابهای حسابداری میتواند بر قضاوتهای استفاده کنندگان در مورد اعتبار مدیران تاثیر گذار بوده و اعتبار مدیران را افزایش دهد. فرآیند حسابرسی نیز ممکن است بر قضاوتهای اعتباری تاثیر بگذارد. علاوه بر این، درک کیفیت حسابرسی و اعتبار مدیریت بر تصمیمات سرمایه گذاری تاثیر گذار است (شجاع و همکاران، ۱۴۰۱). یک گزارش حسابرسی استاندارد و مستقل، حاوی عباراتی از گزارش، شرح مختصری از کار حسابرس و اظهار نظر حسابرس بوده و

عبارات آن، موقعیت مالی و نتایج عملیات واحد حسابرسی شده را بدون در نظر گرفتن شرایط و مشخصات مورد انتظار، به صورت منصفانه و از تمام جنبه های مهم بیان میکنند. گزارش استاندارد حسابرس با وجود کار گسترده ای که ناشی از اظهارنظر او میباشد، اغلب به صورت یک مدل رد / قبول بوده و جایی برای انجام بحث توسط حسابرس ندارد. جای تعجب نیست که کاربران صورتهای مالی، اطلاعات بیشتر را از حسابرسان خود درخواست میکنند. علاوه بر این، سرعت انتقال اطلاعات حسابداری از ارائه کنندگان به استفاده کنندگان، موضوعی با اهمیت میباشد و در چارچوب نظری حسابداری از آن با ویژگی به موقع بودن اطلاعات حسابداری، یاد میشود. شناسایی موانع و اختلالات در مجرای ارتباطی بین ارائه کنندگان و دریافت کنندگان اطلاعات میتواند سبب تسریع در انتقال اطلاعات و استفاده بیشتر سرمایه گذاران شود. از جمله اهداف گزارشگری مالی، ارائه اطلاعات سودمند به سرمایه گذاران، اعتباردهندگان و طیفی گسترده از دیگر استفاده کنندگان صورتهای مالی به منظور تصمیمگیریهای مختلف است. گزارشگری مالی همچنین نتایج ایفای وظیفه مباشرت مدیریت یا پاسخگویی آنها را در قبال منابعی که در اختیارشان قرار گرفته نشان میدهد. از سوی دیگر، کارایی گزارشگری مالی به عنوان یکی از ویژگیهای مهم در کیفیت گزارشگری سالانه محسوب میشود. کارایی گزارشگری مالی بطور معمول در به موقع بودن اطلاعات که از اجزای ویژگی کیفی اطلاعات است، مستتر است و با افزایش تاخیر، مفید بودن اطلاعات افشا شده توسط شرکتها کاهش مییابد. در اکثر موارد دیدگاه سرمایه گذاران نسبت به گزارشهای حسابرسی منفی است، اما مواردی نیز وجود دارد که در آن سرمایه گذاران نسبت به گزارشهای حسابرسی و حسابرس میتوانند دیدگاه مثبتی داشته باشند، هر چند که عوامل مختلفی در این زمینه تاثیر گذارند لیکن با توجه به اینکه اطلاعات مالی نسبت به گذشت زمان بسیار حساس بوده و به مرور زمان ارزش و سودمندی خود را برای تصمیمگیری از دست میدهند، لذا هرچه تاریخ ارائه اطلاعات به تاریخ وقوع رویدادهای مربوطه نزدیکتر باشد اطلاعات به موقعتر خواهد بود. مصداق این موضوع در گزارشگری مالی نزدیک بودن زمان ارائه گزارش به تاریخ پایان دوره مالی است. برای نمونه، شرکتهایی که گزارشات حسابرسی شده خود را با تأخیر به بازار گزارش میکنند، نسبت به شرکتهایی که گزارشات مالی حسابرسی شده خود را زودتر گزارش مینمایند، به احتمال بیشتری، بازده سهام کمتری خواهند داشت. از اینرو، سرمایه گذاران، قانونگذاران، کمیته حسابرسی و حسابرسان به دنبال شناسایی عواملی هستند که ممکن است نشان دهنده ریسک مربوط به تحریفهای با اهمیت کشف نشده در صورتهای مالی باشند. بدین منظور بررسی اثرات افزایش افشای حسابرسی بر درک استفاده کنندگان میتواند به ارائه راهکارهای عملی منجر شده و باعث افزایش شفافیت برای سرمایه گذاران و کمک به افزایش سرمایه گذاری و کارایی بازار گردد. این امر میتواند به ایجاد دیدگاه مناسب نسبت به افزایش کیفیت افشاء حسابرسی کمک نماید. بدین دلیل استفاده کنندگان به ویژه سرمایه گذاران و تحلیل گران مالی همواره خواستار بهبود در گزارش حسابرس با هدف شفافیت بیشتر میباشند. امروزه پژوهشگران، استفاده کنندگان و حتی حسابرسان در این موضوع اتفاق نظر دارند که مدل کنونی گزارشگری مالی پاسخگوی نیاز استفاده کنندگان نمیشود؛ بنابراین مهمترین هدف این پژوهشبررسی نقش و اهمیت افزایش افشاء در گزارشهای حسابرسی در تصمیمات سرمایه گذاران حرفه ای و غیرحرفه ای از طریق افزایش شفافیت و اعتبار موارد افشاء در گزارش حسابرسی میباشد (شجاع و همکاران، ۱۴۰۱). نقش حسابرسی، افزایش اعتبار و منصفانه بودن اطلاعات ارائه شده در صورت های مالی است. حسابرسی با ایفای نقش خود می تواند بر سودمندی و قابلیت اتکای اطلاعات به عنوان بخشی از ویژگیهای کیفی آن، تاثیر گذارد. به دلیل توانایی حسابرسی در افزایش اعتبار و منصفانه بودن اطلاعات، انتشار گزارشهای حسابرسی میتواند

منجر به مخابره اخبار و اطلاعات درباره شرکت به بازار سرمایه شده و در نتیجه واکنش بازار سرمایه را در پی داشته باشد. واکنش بازار سرمایه به محتوای اطلاعاتی گزارشهای حسابرسی، موجب تغییر در ارزش بازار شرکتها در بازار سرمایه می شود؛ بنابراین، حسابرسی با فراهم نمودن گزارشهای سودمند و انتشار آنها در بازار سرمایه میتواند بر تصمیمگیری مشارکت کنندگان در بازار سرمایه تاثیر گذارد و زمینه را برای اتخاذ تصمیمات صحیح اقتصادی فراهم نماید (سون، ۲۰۲۲).

مروری بر نتایج تجربی تحقیق در ایران و جهان:

بابایی قانع و همکاران (۱۴۰۳)، به پیش بینی و بررسی عوامل رفتاری موثر بر تصمیمات سرمایه گذاران خارجی در ایران پرداختند. نتایج بدست آمده از تجزیه و تحلیل آزمون t نشان میدهد که میانگین متغیرهای اقتصاد رفتاری (ریسک گریزی، رفتار توده وار، قاب بندی، حسابداری ذهنی، سفته قمارباز و پشیمانی گریزی) بر تصمیم گیری سرمایه گذاران مستقیم خارجی تأثیر گذار است و این موضوع از لحاظ آماری مورد تأیید قرار گرفته است.

رجبی و همکاران (۱۴۰۳)، به بررسی تاثیر عوامل مالی-رفتاری بر تصمیم گیری سرمایه گذاران از منظر مدیران شرکتهای سرمایه گذاری در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج نشان داد شش عامل اصلی مالی- رفتاری به درستی اثرات این رفتارها را بر تصمیم گیری سرمایه گذاران در بورس تهران را توجیه و تفسیر میکنند.

شجاع و همکاران (۱۴۰۱)، تاثیر افشائات جدید در گزارش حسابرسی بر تصمیمات سرمایه گذاران را بررسی نمودند. نتایج مطالعه حاضر نشان داده است که برای سرمایه گذاران غیر حرفه ای و حرفه ای، تغییر در نوع گزارش حسابرسی بر اعتبار مدیریت شرکت تاثیر معنادار دارد. این بدان معناست که از نظر میزان استنباط سرمایه گذاران حرفه ای و غیر حرفه ای با تغییر در نوع گزارشگری حسابرس، پیرامون سطح اعتبار مدیریت شرکت، تفاوتی وجود ندارد. این موضوع برای تغییر در نوع گزارش حسابرس و کیفیت گزارشگری مالی، استقلال نظرات حسابرس، سطح افشا، میزان سرمایه گذاری نیز برقرار است. همچنین نتایج نشان داده است که میان سرمایه گذاران حرفه ای و غیر حرفه ای پیرامون تغییر در اهمیت میزان سرمایه گذاری، پیرامون سطح اعتبار مدیریت شرکت، تغییر در اعتبار مدیریت شرکت، پیرامون بعد اطمینان بخشی حسابرس و تغییر در سطح افشا گزارش شده توسط حسابرس، پیرامون سطح اعتبار مدیریت شرکت تفاوت وجود دارد. به بیان دیگر، درخصوص درک سرمایه گذاران حرفه ای و غیر حرفه ای پیرامون کیفیت گزارشگری مالی، استقلال نظرات حسابرس، سطح افشا، میزان سرمایه گذاری با در صورت تغییر در نوع گزارش حسابرس تفاوتی وجود ندارد.

شجاع و همکاران (۱۴۰۱)، نقش و اهمیت افزایش افشای گزارشهای حسابرسی در تصمیمات سرمایه گذاران حرفه ای و غیر حرفه ای با رویکرد دلفی فازی را بررسی کردند. نتایج حاصل از مرحله اول و دوم تکنیک دلفی فازی نشان داده است که سطح افشاء و بعد اطمینان بخشی حسابرس دارای تأثیر بالقوه ای بر تصمیمات سرمایه گذاران بوده و باعث ایجاد تمایز میان تصمیمات اخذ شده توسط سرمایه گذاران حرفه ای و غیر حرفه ای میشود.

ژیشان احمد و همکاران (۲۰۲۳)، به بررسی نقش میانجی ادراک ریسک بین سوگیری های رفتاری و تصمیمات سرمایه گذاران پرداخته است. در این مقاله، هدف این مطالعه بررسی ارتباط مستقیم و غیرمستقیم بین سوگیری های رفتاری و تصمیمات سرمایه گذاری سرمایه گذار از طریق نقش واسطه ای درک ریسک از طریق مدل سازی معادلات ساختاری است. برای جمع آوری داده ها از روش نمونه گیری هدفمند استفاده شد و حجم نمونه شامل ۴۵۰ پرسشنامه بود. نتایج

نشان میدهند، سرمایه انسانی، ناهنجاری ها، سواد رایانه ای و فناوری مصنوعی نیز میتوانند به عنوان میانجی و تعدیل کننده برای جهت گیری آینده مورد استفاده قرار گیرند.

سون (۲۰۲۲)، به ارزیابی تجربی سواد مالی و سوگیری های رفتاری در تصمیم سرمایه گذاری با بررسی شواهد تازه از ادراک سرمایه گذاران کوچک پرداخته اند. این پژوهش به طور خاص به سوگیری های رفتاری و سواد مالی بر انتخاب های سرمایه گذاری تأثیر میگذارد. برای تحقیق، نمونه ای از ۴۵۰ سرمایه گذار فردی مورد ارزیابی قرار گرفت. برای استخراج متغیرهای تحقیق، پرسشنامه ای ساختاریافته با استفاده از مقیاس لیکرت طراحی شد و داده های به دست آمده با استفاده از روش SEM مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. با توجه به یافته ها، بین سوگیری اکتشافی و توسعه سوگیری رفتاری در تصمیمگیری ارتباط آماری معناداری وجود دارد. با این وجود، توهمات شناختی، ذهنیت گله و اثر قاب بندی، همگی تأثیر مخربی بر تعصبات رفتاری دارند. علاوه بر این، سرمایه گذاران اغلب در هنگام قضاوت درباره سرمایه گذاری، به جای سایر استراتژی های غیرمنطقی، به تعصبات اکتشافی پایبند هستند؛ بنابراین، سطح سواد مالی سرمایه گذاران فردی به شدت بر انتخاب های انجام شده در مورد سرمایه گذاری در بازار سهام تأثیر میگذارد.

کیوانگ (۲۰۲۰)، در مقاله ای با عنوان رفتار سرمایه گذاری شرکت های کوچک و متوسط در دوره های رکود نشان داد که در دوره های رکود جهانی سرمایه گذاران سرمایه هایشان را از شرکت های کوچک به طرف شرکتهای بزرگ در حال رشد ویتنام تخصیص می دهند (رجبی و همکاران، ۱۴۰۳).

اوماو سالمالعزی (۲۰۲۰)، پژوهشی با عنوان رفتار سرمایه گذاری در میان جوانان اندونزی با استفاده از مدل حداقل مربعات نشان میدهد که شرکتهای بیشتر تمایل دارند سرمایه گذاران جوان در شرکتهایشان سرمایه گذاری نمایند و به دنبال این قشر از جامعه می باشند (رجبی و همکاران، ۱۴۰۳).

فرضیه های پژوهش به صورت ذیل تدوین شده است:

فرضیه اصلی: بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران تأثیر معناداری دارد.

فرضیه فرعی اول: بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی تأثیر معناداری دارد.

فرضیه فرعی دوم: بندهای گزارش حسابرسی بر تصمیمات مدیران تأثیر معناداری دارد.

فرضیه فرعی سوم: بندهای گزارش حسابرسی بر رفتار سرمایه گذاران تأثیر معناداری دارد.

روش تحقیق:

با توجه به موضوع پژوهش از روش توصیفی-پیمایشی استفاده شده است. این پژوهش از لحاظ هدف، پژوهش کاربردی، توصیفی، استدلال استقرایی از نوع تئوری های اثباتی می باشد. براساس هدف پژوهش که بدنبال بررسی تأثیر بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران می باشد، از روش پژوهش همبستگی استفاده شده است.

جامعه آماری مربوط به شرکتهای جنوب ایران و به روش مقطعی در نیمه اول سال ۱۴۰۳ می باشد، نمونه آماری از بین مدیران و سرمایه گذاران فردی با استفاده از جدول مورگان انتخاب شد. افراد منتخب از جامعه آماری باید حداقل ۲ سال فعالیت داشته باشند.

روش اندازه گیری متغیرهای پژوهش:

متغیرهای وابسته؛ مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران: این شاخص نمرات ۱ تا ۱۵ پرسشنامه را تشکیل داده است و میزان نمره ای است که از پرسشنامه محقق ساخته بدست آمده است.

متغیر مستقل؛ بندهای گزارش حسابرسی: این شاخص نمرات ۱۶ تا ۲۰ از پرسشنامه محقق ساخته، بدست آمده است.

روایی و پایایی ابزار سنجش: در پژوهش حاضر روایی پرسشنامه با توجه به پاسخ خبرگان مورد تأیید قرار می گیرد. اظهار نظر و تأیید استاد راهنما و چند تن از متخصصان دیگر مربوط به رشته های آمار و اقتصاد نیز اخذ گردید. برای برآورد پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است که نتایج آن برای فرضیه تحقیق آورده شده است. از آنجایی که مقدار ضریب آلفای کرونباخ برای هر یک از متغیرهای تحقیق بالای ۰/۷۰ است، لذا چنین می توان اذعان داشت که هر یک از متغیرها و در نهایت ابزار پرسشنامه از پایایی بالایی برخوردار است.

جدول ۱- آزمون آلفای کرونباخ برای گویه ها

مقدار آلفا	گویه ها
۰/۸۸	بندهای گزارش حسابرسی
۰/۸۷	مسائل کلان اقتصادی
۰/۸۵	تصمیمات مدیران
۰/۸۶	رفتار سرمایه گذاران

یافته های پژوهش:

ویژگیهای جنسیت، سن، تحصیلات افراد در دسترس نمونه آماری مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول ۲- توزیع فراوانی نمونه آماری

جنسیت	فراوانی	درصد	دامنه سنی	فراوانی	درصد	سطح تحصیلات	فراوانی	درصد
آقا	۸۳	۷۶/۸۵٪	۲۰ تا ۳۰ سال	۱۱	۱۰/۱۸	کاردانی	۸	۷/۴۰
خانم	۲۵	۲۳/۱۵٪	۳۰ تا ۴۰ سال	۳۸	۳۵/۱۸	کارشناسی	۳۵	۳۲/۴۰
			۴۰ تا ۵۰ سال	۳۶	۳۳/۳۴	کارشناسی ارشد	۵۳	۴۹/۰۹
			بیش از ۵۰ سال	۲۳	۲۱/۳۰	دکتری	۱۲	۱۱/۱۱
کل	۱۰۸	٪۱۰۰	کل	۱۰۸	٪۱۰۰	کل	۱۰۸	٪۱۰۰

بر اساس جدول بالا ۷۶/۸۵ درصد از افراد نمونه را آقایان تشکیل می دهند. این رقم در خصوص خانم ها به ۲۳/۱۵ درصد کاهش یافته است.

همچنین مشاهده می شود، ۱۰/۱۸ درصد از افراد نمونه آماری بین ۲۰ تا ۳۰ سال، ۳۵/۱۸ درصد بین ۳۰ تا ۴۰ سال، ۳۳/۳۴ درصد بین ۴۰ تا ۵۰ سال، ۲۱/۳۰ درصد بیشتر از ۵۰ سال می باشد.

در خصوص سطح تحصیلات نیز، ۷/۴۰ درصد افراد کاردانی، ۳۲/۴۰ درصد کارشناسی، ۴۹/۰۹ درصد کارشناسی ارشد، ۱۱/۱۱ درصد دکتری را تشکیل داده اند.

فرآیند تجزیه و تحلیل متغیرها

در این مرحله برای توصیف متغیرهای اصلی پژوهش از میانگین، انحراف معیار، بیشینه و کمینه داده‌ها استفاده شده است. با توجه به پرسشنامه که از طیف لیکرت استفاده شده، عدد یک بیانگر حد ضعیف و عدد ۳ بیانگر حد وسط و عدد ۵ بیانگر حد بالا در طیف لیکرت می‌باشد که در جدول ذیل نشان داده شده است.

جدول ۳- تجزیه و تحلیل متغیرها در مدل

متغیرها	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
بندهای گزارش حسابرسی	۴/۰۰	۵/۰۰	۴/۳۲	۰/۳۲
مسائل کلان اقتصادی	۳/۰۰	۵/۰۰	۴/۱۰	۰/۳۳
تصمیمات مدیران	۴/۰۰	۵/۰۰	۴/۱۵	۰/۳۵
رفتار سرمایه گذاران	۳/۰۰	۵/۰۰	۴/۲۳	۰/۳۱

همانطور که مشخص است بیشترین میانگین مربوط به بندهای گزارش حسابرسی با میزان ۴/۳۲ و کمترین میانگین مربوط به مسائل اقتصادی با ۴/۱۰ است.

آزمون نرمال بودن کولموگروف-اسمیرنوف و ضریب آلفای کرونباخ

در جدول ذیل نتایج حاصل از آزمون نرمال بودن کولموگروف-اسمیرنوف خلاصه شده است.

جدول ۴- نتایج حاصل از آزمون نرمال بودن کولموگروف-اسمیرنوف

گویه‌ها	ضریب بدست آمده	نتیجه
بندهای گزارش حسابرسی	۰/۰۵۸	تایید نرمال بودن توزیع آماری
مسائل کلان اقتصادی	۰/۰۵۳	تایید نرمال بودن توزیع آماری
تصمیمات مدیران	۰/۰۵۰	تایید نرمال بودن توزیع آماری
رفتار سرمایه گذاران	۰/۰۵۵	تایید نرمال بودن توزیع آماری

با توجه به نتیجه بدست آمده نرمال بودن توزیع همه گویه‌ها مورد تایید می‌باشد.

آزمون عدم هم خطی متغیرها (VIF)

جدول ۵- نتیجه آزمون عدم هم خطی

معادله مورد نظر	آماره VIF	تلورانس	نتیجه
بندهای گزارش حسابرسی	۱/۰۵	۰/۷۲	تایید عدم همخطی
مسائل کلان اقتصادی	۱/۰۶	۰/۷۴	تایید عدم همخطی
تصمیمات مدیران	۱/۰۳	۰/۸۳	تایید عدم همخطی
رفتار سرمایه گذاران	۱/۰۴	۰/۷۶	تایید عدم همخطی

آزمون تی تک نمونه ای برای متغیرها

جدول ۶- نتیجه آزمون تی تک نمونه ای

نتیجه	سطح معناداری	ضریب	معادله مورد نظر
تایید	۰/۰۳۱	۴/۲۲	بندهای گزارش حسابرسی
تایید	۰/۰۲۲	۴/۳۲	مسائل کلان اقتصادی
تایید	۰/۰۲۰	۴/۲۶	تصمیمات مدیران
تایید	۰/۰۳۰	۴/۰۶	رفتار سرمایه گذاران

در همه موارد سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می باشد، پس این آزمون مورد تأیید قرار می گیرد.

تخمین مدل رگرسیونی

با توجه به توضیحات داده شده رگرسیون ذیل تخمین زده میشود:

$$Y_1 = \beta_0 + \beta_1 . X_1 + \varepsilon$$

$$Y_2 = \beta_0 + \beta_1 . X_1 + \varepsilon$$

$$Y_3 = \beta_0 + \beta_1 . X_1 + \varepsilon$$

جدول ۷- معرفی متغیرهای مدل رگرسیونی

نوع متغیر	نماد	متغیر
وابسته	Y_1	مسائل کلان اقتصادی
وابسته	Y_2	تصمیمات مدیران
وابسته	Y_3	رفتار سرمایه گذاران
مستقل	X_1	بندهای گزارش حسابرسی

جدول ۸- نتایج برازش مدل رگرسیونی

متغیر پاسخ: مسائل کلان اقتصادی			
سطح معناداری	آماره آزمون تی	ضرایب رگرسیونی	متغیرهای مستقل
۰/۰۰۰	۲/۹۶	۰/۰۲۷	ثابت معادله (α)
۰/۰۰۰	۱/۵۲۳	۰/۰۳۶	بندهای گزارش حسابرسی
آماره آزمون اف = $459/73$ سطح معناداری = $0/000$			
ضریب تعیین = $0/95$ آماره دوربین واتسون = $2/22$			

طبق جدول شماره ۸ تأثیر بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی مورد بررسی قرار گرفت؛ با توجه به آماره دوربین واتسون و سطح معناداری دو شرط لازم برای تأیید فرضیه فوق برقرار است؛ چراکه می بایست آماره دوربین واتسون بین $1/5$ و $2/5$ و سطح معناداری نیز صفر باشد؛ بنابراین بندهای گزارش حسابرسی میتواند مسائل کلان اقتصادی را تحت تأثیر قرار دهد.

جدول ۹- نتایج برازش مدل رگرسیونی

متغیر پاسخ: تصمیمات مدیران			
متغیرهای مستقل	ضرایب رگرسیونی	آماره آزمون تی	سطح معناداری
ثابت معادله (α)	۰/۰۴۳	۳/۳۵۶	۰/۰۰۰
بندهای گزارش حسابرسی	۰/۰۵۳	۱/۲۶۳	۰/۰۰۰
آماره آزمون اف = $۲۶۳/۲۲$ سطح معناداری = $۰/۰۰۰$ ضریب تعیین = $۰/۹۵$ آماره دورین واتسون = $۲/۱۵$			

طبق جدول شماره ۹ تأثیر بندهای گزارش حسابرسی بر تصمیمات مدیران مورد بررسی قرار گرفت؛ با توجه به آماره دورین واتسون و سطح معناداری دو شرط لازم برای تایید فرضیه فوق برقرار است؛ چراکه می بایست آماره دورین واتسون بین $۱/۵$ و $۲/۵$ و سطح معناداری نیز صفر باشد؛ بنابراین بندهای گزارش حسابرسی میتواند تصمیمات مدیران را تحت تأثیر قرار دهد.

جدول ۱۰- نتایج برازش مدل رگرسیونی

متغیر پاسخ: رفتار سرمایه گذاران			
متغیرهای مستقل	ضرایب رگرسیونی	آماره آزمون تی	سطح معناداری
ثابت معادله (α)	۰/۰۱۷	۲/۳۸۴	۰/۰۰۰
بندهای گزارش حسابرسی	۰/۰۲۲	۱/۵۵۵	۰/۰۰۰
آماره آزمون اف = $۱۲۳/۳۳$ سطح معناداری = $۰/۰۰۰$ ضریب تعیین = $۰/۹۵$ آماره دورین واتسون = $۲/۱۰$			

طبق جدول شماره ۱۰ تأثیر بندهای گزارش حسابرسی بر رفتار سرمایه گذاران مورد بررسی قرار گرفت؛ با توجه به آماره دورین واتسون و سطح معناداری دو شرط لازم برای تایید فرضیه فوق برقرار است چراکه می بایست آماره دورین واتسون بین $۱/۵$ و $۲/۵$ و سطح معناداری نیز صفر باشد؛ بنابراین بندهای گزارش حسابرسی میتواند رفتار سرمایه گذاران را تحت تأثیر قرار دهد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج فرضیه اصلی نشان داد که بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران تأثیر مثبت و معناداری دارد؛ به طوری که حسابرسان زمانی که در بندهای گزارش حسابرسی خود به نکاتی اشاره نمایند که منجر شود تصمیماتی لحاظ شود و مدیران نسبت به آن واکنشی نشان دهند و یا اینکه مسائل کلان اقتصادی را بر مبنای آن تنظیم کنند، یعنی اینکه نظرات حسابرسان و گزارشهای حسابرسی بر آنها تأثیر گذاشته است. به بیانی دیگر، بندهای گزارش حسابرسان میتواند در برنامه ریزیها و استراتژیهای که توسط مدیران و سرمایه گذاران در انجام فعالیتهای آتی به کار میبرند و همچنین مسائلی که به فعالیتهای اقتصادی مربوط باشد را تغییر دهد و براساس نتایجی که در بندهای گزارش حسابرسی درج شده است تصمیم به برنامه ریزیهای آتی خود بنمایند و باعث شوند با توجه به

آنها فعالیتهای آینده خود را به انجام برسانند و یا اینکه در معاملات و سرمایه گذاری خود و نوع رفتار آنها موثر باشد. این مطالعه با پژوهش ژیشان احمد (۲۰۲۳)، رجیبی و همکاران (۱۴۰۳)، هم سو و هم راستا می باشد. نتایج حاصل از فرضیه فرعی اول نشان داد که بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی تأثیر مثبت و معناداری دارد. به عبارتی دیگر، حسابرسان میتوانند با اظهار نظر و یا بندهای گزارش حسابرسی خود در خصوص تصمیم گیری در مورد مسائل کلان اقتصادی نقش داشته باشند. در این مورد تحلیل گران و کارشناسان اقتصادی نیز میتوانند بهره ببرند و به بندهای گزارش حسابرسی توجه نمایند تا بتوانند اهداف مربوط به شرکتهای و سرمایه گذاران را به گونه ای تنظیم نمایند تا از پیامدهای شاخصهای کلان اقتصادی بهترین عملکرد را داشته باشند و بهترین نوع تصمیم را در این زمینه بگیرند و ریسک مربوط به آن را به حداقل برسانند. این مطالعه با پژوهش ویکرانگ (۲۰۲۲)، بابایی قانع و همکاران (۱۴۰۳)، هم سو و هم راستا می باشد.

نتایج حاصل از فرضیه فرعی دوم نشان داد که بندهای گزارش حسابرسی بر تصمیمات مدیران تأثیر مثبت و معناداری دارد. به بیانی دیگر بندهای گزارش حسابرسی و موارد تنظیم شده در آن میتواند باعث تصمیم گیری مدیران در برنامه ریزیهای آتی فعالیتهای مربوط به خود شود؛ بنابراین مدیران برای اینکه نتایج بهتری از عملکرد خود داشته باشند به بندهای گزارش حسابرسی به عنوان یک عامل کمک کننده در زمینه تصمیم گیری نگاه میکنند. به صورت کلی حسابرسان با تهیه گزارش حسابرسی خود میتوانند به مدیران در زمینه تصمیم گیریهای فعلی و آتی کمک نمایند که بندهای گزارش حسابرسی یکی از نکاتی است که باید به آن توجه نشان داده شود. این مطالعه با پژوهش کیولانگ (۲۰۲۰)، شجاع و همکاران (۱۴۰۱)، هم سو و هم راستا می باشد.

نتایج حاصل از فرضیه فرعی سوم نشان داد که بندهای گزارش حسابرسی بر رفتار سرمایه گذاران تأثیر مثبت و معناداری دارد. طبق نتایج مطرح شده بندهای گزارش حسابرسی بر رفتار سرمایه گذاران فردی و نهادی اثرگذار است و سرمایه گذاران با توجه به مواردی که در این بندها مطرح شده است میتوانند رفتار خود را تغییر دهند یا نسبت به بندهای گزارش حسابرسی واکنش نشان دهند. به صورت کلی رفتار سرمایه گذاران تحت تأثیر گزارش حسابرسان قرار میگیرد و باعث میشود آنها به رفتارهای منفی و مثبت اشاره نمایند؛ یعنی اینکه سرمایه گذاران زمانی که گزارش حسابرسی ضعیفی را مشاهده نمایند باعث میشود به رفتار منفی آنها منجر شود و زمانی که گزارش حسابرسی قوی تری را دریافت نمایند به رفتار مثبت آنها منجر میشود. این مطالعه با پژوهش اوماو سالمالعزیز (۲۰۲۰)، شجاع و همکاران (۱۴۰۱)، هم سو و هم راستا می باشد.

پیشنهادات کاربردی پژوهش و پیشنهاد برای محققان آتی

با توجه به نتایج فرضیه اصلی، پیشنهاد می شود به مدیران و سرمایه گذاران که جهت ایجاد تغییرات مثبت در مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران به بندهای گزارش حسابرسی توجه ویژه ای داشته باشند. در این راستا میتوان استراتژیها و خط مشیهای ارائه نمود تا مدیران و سرمایه گذاران با بهره گیری از آن بتوانند بهترین تصمیم یا مفیدترین رفتار را از خود به نمایش بگذارند. همچنین میتوان از حسابرسان با تجربه و متخصص استفاده نمود تا بتواند با خبرگی بندهای گزارش حسابرسی را تکمیل نماید تا اعتماد مدیران، سرمایه گذاران و سایر ذینفعان نسبت به آن بالا برود و با اعتماد به نفس بالاتری آن را بپذیرند.

با توجه به نتایج فرضیه فرعی اول، می توان پیشنهاد نمود به تحلیلگران و کارشناسانی که مسئول بکارگیری و یا مقابله با مسائل کلان اقتصادی هستند تا به بندهای مطرح شده در گزارش حسابرسی توجه نمایند و با بکارگیری نکات ارائه شده در آن بتوانند مسائل اقتصادی را مدیریت و کنترل نمایند. در این راستا نیز میتوان به چنین افرادی آموزشهای لازم و یا برنامه ریزی خاصی ارائه داد تا جهت مقابله با تورم و نرخ بهره یا تغییرات نرخ ارز و غیره، بتواند اهداف و برنامه های خود را به خوبی مدیریت نماید تا میزان ریسک موجود در آن را به حداقل ترین حالت ممکن برساند.

با توجه به نتایج فرضیه فرعی دوم، پیشنهاد می شود به مدیران که جهت تصمیم گیری و یا بهینه سازی فعالیتهای خود به بندهای گزارش حسابرسی توجه ویژه ای داشته باشد. مدیران نیز میتوانند با بهره گیری از استراتژیها و یا الگوهای مطرح شده در این راستا بتوانند بهترین تصمیم ممکن را اخذ نمایند و از طرفی از حسابرسی مجرب و با مهارت و متخصص استفاده نموده تا بهترین گزارش حسابرسی را تهیه نمایند و اعتماد آنها نسبت به بندهای گزارش حسابرسی بیشتر شود و در نتیجه برای بکارگیری آن بهترین گزینه ممکن را در تصمیم گیری های خود استفاده نمایند.

با توجه به نتایج فرضیه فرعی سوم، پیشنهاد می شود که جهت رفتار سرمایه گذاران و واکنش آنها به سرمایه گذاری خوب و بد به بندهای گزارش حسابرسی توجه نشان دهند و مثل مدیران نیز برای برنامه های بلندمدت خود و یا نحوه سرمایه گذاری آتی خود از آن بهره بگیرند. در این راستا نیز میتوان علاوه بر استفاده از حسابرسان خبره و با تجربه میتوان دوره های آموزش سرمایه گذاری نیز برای افراد مخصوصا تازه وارد ارائه نمود تا بتوانند مسیر خود را بهتر تشخیص دهند و رفتار سرمایه گذاران را به سمت رفتاری مثبت سوق دهند.

با توجه به نتایج پژوهش می توان برای پژوهشگران آتی پیشنهاد نمود:

- ✓ تأثیر بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران با توجه به نقش فرهنگ سازمانی، استراتژیهای مالی، رقابتی مورد بررسی قرار دهند.
- ✓ تأثیر بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران با توجه به کیفیت فراگیر و رشد سازمانی، نوآوری و خلاقیت سازمانی پردازند.
- ✓ تأثیر بندهای گزارش حسابرسی بر مسائل کلان اقتصادی، تصمیمات مدیران و رفتار سرمایه گذاران با توجه به قوانین سازمان امور مالیاتی، سازمان حسابرسی و وجود محدودیت ها پردازند.

منابع و مأخذ

- بابایی قانع، مژگان، رجایی، یداله، رحیم زاده، اشکان، دالمن پور، محمد. (۱۴۰۳). پیشبینی و بررسی عوامل رفتاری موثر بر تصمیمات سرمایه گذاران خارجی در ایران؛ *فصلنامه اقتصاد مالی*، ۱۸(۱)، ۳۰۳-۳۳۸.
- رجبی، اردلان، محمدی ملقرنی، عطااله، حمیدیان، محسن. (۱۴۰۳). بررسی تأثیر عوامل مالی-رفتاری بر تصمیم گیری سرمایه گذاران از منظر مدیران شرکتهای سرمایه گذاری در بورس اوراق بهادار تهران؛ *دانش سرمایه گذاری*، ۱۳(۴)، ۷۸۵-۸۱۰
- شجاع، اسماعیل، احدی سرکانی، سیدیوسف، حسینی، سیده عاطفه. (۱۴۰۱). تأثیر افشائیات جدید در گزارش حسابرسی بر تصمیمات سرمایه گذاران؛ *فصلنامه دانش حسابرسی و حسابداری مدیریت*، ۱۱(۲)، ۱۶۷-۱۹۵.

شجاع، اسماعیل، احدی سرکانی، سیدیوسف، حسینی، سیده عاطفه. (۱۴۰۱). نقش و اهمیت افزایش افشاء گزارشهای حسابرسی در تصمیمات سرمایه گذاران حرفه ای و غیرحرفه ای با رویکرد دلفی فازی؛ پژوهشهای حسابداری مالی و حسابرسی؛ ۱۴(۴)، ۵۱-۶۸.

Cohen. S, Karatzimas. S, 2017 "Accounting information quality and decisionusefulness of governmental financial reporting: Moving from cash to modified cash", *Meditari Accountancy Research*, Vol. 25 Issue: 1, pp.95-113, doi: 10.1108/MEDAR-10-2015-0070

Khan mohammadi, m. h. heyrani. f, golestani. 2013. Impact of conservatism on the accounting information quality and decision making of the shareholders and the firms listed on the tehran stock exchange, *international journal of academic research in accounting, finance and management sciences* vol. 3, no.3, july 2013, pp. 186-197

Poudel. Gh, Andreas. H, Hector. P. 2014. The adoption of International Financial Reporting Standards in a non-colonized developing country: The case of Nepal, *Journal: Advances in Accounting, Available online 28 March 2014*

Sun. W, (2022),” An empirical assessment of financial literacy and behavioral biases on investment decision: Fresh evidence from small investor perception”, *ORIGINAL RESEARCH article, Front. Psychol*, 26 September 2022

Zeeshan A, (2023), “Mediating Role of Risk Perception Between Behavioral Biases and Investor’s Investment Decisions”, *SAGE Open* Volume 12, Issue 2, April 2022

The impact of audit report clauses on macroeconomic issues, managers' decisions and investors' behavior

Soghra Banavand ^{*1}
Hamid Rostami Jaz ²

Abstract

This study aims to determine the impact of audit report clauses on macroeconomic issues, managers' decisions and investors' behavior. The research method is descriptive-survey and applied research type, and the research data was collected cross-sectionally in the first half of 1403, through a researcher-made questionnaire distributed among the sample members and collected in a certain period of time. From the statistical population of 150 companies in the south of Iran, the statistical sample of the research including managers and investors in the companies in the number of 108 people were selected using Morgan's table. The descriptive-survey research method is of applied type and it was done by SPSS software version 20 and the validity and reliability of the data was done using Cronbach's alpha test. The findings of the research show that the paragraphs of the audit report have a positive and significant effect on macroeconomic issues, managers' decisions and investors' behavior. Therefore, the clauses of the audit report prepared by the auditors can change the decisions of managers and investors or lead to the type of dealing with macroeconomic issues in companies.

Keywords

Audit report paragraphs, macroeconomic issues, managers' decisions, investors' behavior

---

* Corresponding author: Master's student in accounting, Bandar Abbas branch, Islamic Azad University, Bandar Abbas, Iran. (sbanavand66@yahoo.com)

Assistant Professor, Department of Accounting and Financial Management, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Bandar Abbas, Iran. (Hamid.Rostami1358@gmail.com)